

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/198/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0018201849
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alena Čakváriová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:0018201849.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a JUDr. Blanky Podmajerskej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: D. Q. Y., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: matka - J. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX, XXX XX J., zastúpená spoločnosťou C&T Advokáti s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Fedinova 3b, 851 01 Bratislava a otec - K. S. L. L., bytom J. street XX, V. 8, apt. XX, J. 6, D., T., zastúpený Hudec, s.r.o., so sídlom Lazaretská 23, 811 09 Bratislava, o návrhu otca na udelenie súhlasu k podaniu žiadosti na zmenu priezviska maloletého, na odvolanie otca proti rozhodnutiu Okresného súdu Bratislava V, č.k. 59P/114/2018-278, zo dňa 11.03.2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa m e n í tak, že súd udeľuje otcovi súhlas nahradzujúci súhlas matky na podanie žiadosti príslušnému správne mu orgánu na zmenu priezviska maloletého D. Q. Y., nar. XX.XX.XXXX, na priezvisko „L. L. Y.“.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 59P/114/2018-278, zo dňa 11.03.2019, zamietol návrh otca, ktorým sa domáhal udelenia súhlasu nahradzujúceho súhlas matky, k podaniu žiadosti príslušnému správne mu orgánu na zmenu priezviska maloletého D. Q. Y., nar. XX.XX.XXXX, na priezvisko L. L. Y.. Žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 13 ods. 1 písm. b/ Zákona o matrikách, § 4 ods. 2, § 4a zákona č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku, v znení neskorších predpisov, § 35 Zákona o rodine. Konštatoval, že pri určení otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov pred Matričným úradom Bratislava - Nové Mesto, dňa 13.10.2017, sa rodičia dohodli o priezvisku dieťaťa „Y.“, pričom následne sa otec začal domáhať zmeny priezviska maloletého na priezvisko „L. L. Y.“, s poukazom na obsah zápisnice z pojednávania konaného dňa 10.10.2017, vo veci určenia otcovstva k maloletému (sp. zn. 50Pc/7/2016), na ktorom sa mal s matkou dohodnúť na priezvisku maloletého L. L. Y.. V súlade s ust. § 4 ods. 3 Zákona o mene a priezvisku dospel záveru, že maloletý D. Q. nadobudol priezvisko podľa matky, v zmysle dohody rodičov, uzavretej v rámci určenia otcovstva, ich súhlasným vyhlásením, na príslušnom matričnom úrade, ktorý potvrdil vtedajšiu prítomnosť tlmočníka a to, že otec pri podpise prehlásenia jeho obsahu porozumel. Otcom predložený odpis rodného listu D. Q. Y. vo francúzskom jazyku, spoločne s prekladom do slovenského jazyka, ako dôkaz svedčiaci o tom, že je aj občanom Francúzskej republiky, vyhodnotil ako nepostačujúci, keďže z neho nevyplýva štátne občianstvo Francúzskej republiky maloletého D. Q.. Prihliadol na vyjadrenie otca, ktorý potvrdil, že odpis rodného listu nie je dôkazom o štátnom občianstve a absenciu štátnej príslušnosti Francúzskej republiky

maloletého priznal aj v návrhu na začatie konania, popisujúc svoju a matkinu účasť na francúzskej ambasáde v Bratislave, kde sa matka mala informovať o výhodách vyplývajúcich pre maloletého zo získania francúzskeho občianstva, pričom po objasnení informácií odmietla ďalej spolupracovať na procese získania francúzskeho občianstva maloletého. Dospel k záveru, že k nadobudnutiu občianstva Francúzskej republiky u maloletého nikdy nedošlo. Konštatoval, že vzhľadom k tomu, že pri určení otcovstva k maloletému súhlasným vyhlásením rodičov pred Matričným úradom Bratislava - Nové Mesto, nebolo preukázané francúzske štátne občianstvo maloletého, matričný úrad postupujúc v súlade so Zákonom o mene a priezvisku, mohol vykonať zápis priezviska maloletého len podľa priezviska jedného z rodičov, pričom rodičia sa dohodli na priezvisku podľa matky - Y.. Mal za preukázané, že otec dohodu o priezvisku maloletého na matričnom úrade podpísal dobrovoľne, bez nátlaku a za prítomnosti tlmočníka, pričom potvrdil, že predmetnému porozumel. Pokiaľ by k dohode rodičov o priezvisku maloletého dieťaťa na matričnom úrade nedošlo, určil by maloletému priezvisko súd (§ 40 ods. 3 Zákona o rodine), a to aj z úradnej povinnosti, nakoľko matričný úrad by mal v takom prípade za povinnosť oznámiť danú skutočnosť súdu. Konštatoval, že ako prvoradé musel v konaní zistiť, či maloletý je aj občanom Francúzskej republiky, resp. štátnym občanom aj iného štátu, a či môže nadobudnúť priezvisko alebo priezviská v súlade s jeho právnym poriadkom alebo tradíciou. Po vylúčení iného štátneho občianstva maloletého, než občianstva Slovenskej republiky, uzavrel, že ďalšie dokazovanie zamerané na preukazovanie záujmu maloletého na zmene jeho priezviska, sa stalo bezpredmetným a nemal dôvod skúmať záujem, resp. mieru starostlivosti otca o maloletého. Konštatoval, že z konania je zjavné, že otec má k maloletému vytvorené silné citové puto a svoje rodičovské práva a povinnosti si k nemu plní v rámci jeho objektívnych limitov daných značnou vzdialenosťou ich bydlísk. Dospel k záveru, že táto okolnosť nemôže mať žiaden vplyv na rozhodnutie súdu o návrhu otca, nakoľko pre prípadnú zmenu priezviska maloletého v zmysle návrhu, nie sú splnené zákonné podmienky. O trovách konania rozhodol podľa § 52 CMP.

3. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec maloletého dieťaťa prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne zmeniť napadnutý rozsudok tak, že jeho návrhu súd vyhovie. Namietal, že súd prvej inštancie nevykonala navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Rovnako namietal, že súd nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci s poukazom na § 62 ods. 1 CMP. Uviedol, že s matkou maloletého žili v spoločnej domácnosti v Kuvajte, kde sa zosobášili, sobáš nie je na území Slovenska legalizovaný, je francúzsky štátny občan, svoje pracovné aktivity má v Kuvajte. K počatiu maloletého došlo snahou obidvoch rodičov a s použitím medikamentóznej liečby, rodičovskú zodpovednosť si uvedomoval a sa nevyhýbal sa jej. Pre nezhody medzi rodičmi sa matka mesiac pred pôrodom vrátila na Slovensko do Bratislavy. Po tom ako sa od spoločného známeho dozvedel o narodení maloletého (mesiac po pôrode), začal sa o neho zaujímať, matku kontaktoval priamo aj prostredníctvom právneho zástupcu, dozvedel sa, že v rodnom liste maloletého nie je uvedený ako otec a spočiatku mu matka tvrdila, že maloletý má meno K. S.. Bol nútený podať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci styku s maloletým a návrh na určenie otcovstva (konanie vedené na Okresnom súde Bratislava V, pod sp. zn. 50Pc/7/2016), a v rámci ktorého žiadal, aby maloletý niesol jeho priezvisko. Poukázal na zápisnicu z pojednávania zo dňa 10.10.2017, v konaní vedenom pod sp. zn. 50Pc/7/2016, z ktorej vyplýva vôľa rodičov a ich dohoda o zmene priezviska maloletého, na zložené priezvisko z priezviska otca a matky, čo potvrdila i právna zástupkyňa matky. K uzavretiu tejto dohody došlo v rámci zmieru, ku ktorému boli vedení súdom. Následne sa mali obaja rodičia dostaviť na matričný úrad za účelom určenia otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov a zápisu dohody o priezvisku maloletého do rodného listu, pričom pracovníčka úradu im oznámila, že k zápisu dvoch priezvisk do rodného listu maloletého môže dôjsť vzhľadom k tomu, že otec je cudzinec a zmena priezviska je možná buď rozhodnutím súdu alebo predložením dokladov z francúzskej ambasády o súhlasnom vyhlásení rodičov k priezvisku maloletého pred francúzskou ambasádou, ev. s potvrdením o francúzskom štátnom občianstve maloletého. S matkou sa preto dohodli na súhlasnom vyhlásení o zápise otca do rodného listu maloletého a na dočasnom ponechaní doposiaľ zapísaného priezviska, keďže jeho zmena na zložené priezvisko z priezviska oboch rodičov nebola možná z objektívnych dôvodov a ku zmene priezviska malo dôjsť obratom po návšteve rodičov na francúzskej ambasáde. Matka po zistení informácií na Francúzskej ambasáde v Bratislave, že maloletý nemá nárok na finančné benefity z francúzskeho sociálneho systému, odmietla spolupracovať v administratívnom procese zápisu

maloletého do francúzskej databázy rodných listov, za účelom preukázania jeho francúzskeho štátneho občianstva. Nesúhlasil s tvrdením, že rodičia sa dohodli dňa 13.10.2017 pred matričným úradom na priezvisku maloletého „, keďže vôľa rodičov bola zapísať maloletému zložené priezvisko z priezviska otca aj matky. Poukázal na vyjadrenie matky, ktorá potvrdila v rámci výpovede, že pracovníčka matriky im vysvetlila nemožnosť zapísať dieťaťu dve priezviská s ohľadom na jeho slovenské občianstvo. Mal za to, že vôľa oboch rodičov prezentovaná na pojednávaní dňa 10.10.2017, o zloženom priezvisku maloletého, bola jasná, určitá a zrozumiteľne vyjadrená. Namietal, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s tým, z akého dôvodu neprihliadal na dohodu rodičov o priezvisku maloletého, ignoroval zápisnicu z pojednávania a rozsudok Okresného súdu Bratislava V, zo dňa 31.05.2018, č.k. 50Pc/7/2016-655, neoboznámil sa so zvukovým záznamom z pojednávania, konaného pred súdom prvej inštancie dňa 10.10.2017 č.k. 50Pc/7/2016, nepripojil si spis č.k. 50Pc/7/2016 a neskúmal okolnosti a ich relevanciu v súvislosti so zmenou názoru matky a nevykonal navrhovaný dôkaz výsluchom pracovníka zastupiteľského úradu Francúzskej republiky na území Slovenskej republiky, za účelom objasnenia otázky týkajúcej sa nadobudnutia francúzskeho štátneho občianstva. Poukázal na úradne preložené oznámenie z oficiálnej webovej stránky francúzskej verejnej správy, obsahujúce odpovede na otázky nadobudnutia francúzskeho štátneho občianstva. V tomto smere sa nestotožnil ani s právnym záverom a odôvodnením napadnutého rozsudku v bode 15 a 17. Zdôraznil, že maloletý je občanom Francúzskej republiky, čo preukázal predložením jeho rodného listu registrovaného oficiálnou stránkou francúzskou autoritou ako nositeľom verejnej moci. Nesúhlasil so záverom, že je irelevantné preukazovať mieru starostlivosti a jeho záujmu o maloletého, pretože práve v kontexte preukazovania tohto záujmu je potrebné vykladať návrh podaný v tejto veci, ako aj všetky jeho ďalšie aktívne kroky vo vzťahu k maloletému, ktorými bol zaslaný mediálny list matke po narodení maloletého, iniciované konanie o určenie otcovstva a konanie o nariadenie neodkladného opatrenia za účelom realizácie styku. Uviedol, že k maloletému sa hlási, stará sa o neho, cestuje za ním, kupuje mu darčeky aj nad rámec výživného, čo napokon aj sám súd skonštatoval v odôvodnení napadnutého rozsudku, keď vyhodnotil, že otec má k maloletému vytvorené silné citové puto a jeho rodičovské práva a povinnosti si k nemu plní v rámci jeho objektívnych limitov daných značnou vzdialenosťou ich bydliska.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny. Stotožnila so závermi vyslovenými súdom prvej inštancie a s argumentami uvedenými v odôvodnení rozsudku. Uviedla, že rodičia maloletého nie sú manželmi a nežijú v spoločnej domácnosti. Po narodení maloletého bolo otcovstvo určené súhlasným vyhlásením rodičov pred Matričným úradom Bratislava - Nové Mesto a zároveň sa rodičia dohodli na priezvisku maloletého v tvare „Y.“. Zdôraznila, že otec nenamietal, že by k dohode o priezvisku maloletého medzi rodičmi nedošlo, resp. že by takúto dohodu uzatvoril neslobodne a pod nátlakom. Potvrdila, že na pojednávaní dňa 10.10.2017 sa s otcom dohodli na jeho zápise ako otca do rodného listu maloletého D.. Dňa 11.10.2017 na matrike boli pracovníčkou informovaní o potrebe účasti tlmočníka pri danom právnom úkone, a následne dňa 13.10.2017 bola na matrike spísaná zápisnica o určení otcovstva súhlasným vyhlásením rodičov, v prítomnosti tlmočníka. V ďalšom na žiadosť otca navštívili aj ambasádu Francúzska, kde od nej požadovali podpísanie dokumentov vo francúzštine, čo odmietla, pretože na ambasáde nemala k dispozícii tlmočníka. Mala za to, že zápis otca do rodného listu maloletého až dňa 13.10.2017 spôsobil otec. Tvrdenia otca vo vzťahu k zápisu považovala za zavádzajúce a klamlivé, keďže otec mal vedomosť, kde sa nachádza, poznal termín pôrodu, vedel sa s ňou skontaktovať, avšak nekomunikoval s ňou, o maloletého neprejavoval záujem, a nič mu nebránilo podniknúť kroky smerujúce k návšteve príslušného matričného úradu za účelom zápisu do rodného listu maloletého. Nikdy netvrdila, že nebol otcom maloletého D. a táto skutočnosť nebola spornou. V súvislosti s navrhovaným zloženým tvarom priezviska maloletého poukázala na to, že ani otec nepoužíva obe svoje priezviská, označuje sa len ako Dr. L., nepredstavuje sa zloženým priezviskom ani menom. Je pre ňu otáznave, z akého dôvodu trvá na tom, aby mal D. obe priezviská. Uviedla, že otec sa viackrát vyjadril, že je rád, že D. vyrastá na Slovensku, kde má veľa kamarátov, pevné rodinné zázemie, záujmy, pretože pokiaľ by vyrastal v Kuvajte, nemal by tam čo robiť, lebo život v Kuvajte je pre deti nudný. Otec nikdy nerozprával o svojej kultúre, rodine, pred maloletým nepovedal svoje priezvisko, nepriblížil mu svoje tradície a zvyky. Záujem o syna prejavuje len pred prípadným pojednávaním z dôvodu, aby mohol deklarovať stretávanie a starostlivosť o neho, neprehľbuje s ním spolupatričnosť, neprejavuje záujem tráviť s ním čas a venovať sa mu, o otcovstvo neprejavil záujem, počas celého jej tehotenstva jej dával najavo, že jej potreby, túžby a pocity pre neho nie sú dôležité a uprednostňoval pracovné záujmy pred ňou. Maloletý je výchovne vedený ňou, pozná členov jej rodiny, je na nich zvyknutý a trávi s nimi rád čas. Napriek nízkemu veku vníma svoju identitu a reaguje na svoje meno a priezvisko „Y.“, s

ktorým sa stotožňuje. Nesúhlasila s tvrdením otca o jeho aktívnom prístupe k maloletému a cestovaní za maloletým, keďže konanie otca je diametrálne odlišné. Poukázala na komunikáciu rodičov prebiehajúcu telefonicky alebo prostredníctvom mobilnej aplikácie WhatsApp. Zdôraznila, že otec žije dlhodobo v Kuvajte, má francúzske, aj kamerunské občianstvo, avšak dôkaz o štátnej príslušnosti Francúzskej republiky maloletého D. nemá a ním predložený rodný list je len odpisom rodného listu, vyhotoveného vo francúzskom jazyku, preložený do slovenského jazyka a nepredstavuje potvrdenie o štátnej príslušnosti D. k Francúzskej republike. Uviedla, že priezvisko dieťaťa je neoddeliteľnou súčasťou jeho identity už od jeho narodenia a pri určení otcovstva došlo aj k dohode rodičov o jeho priezvisku, pričom k zmene dohody rodičov môže dôjsť v prípade zmeny pomerov na strane rodičov alebo maloletého dieťaťa. V konaní nebolo preukázané, že by došlo k zmene pomerov na strane otca, matky alebo maloletého, ktoré by odôvodňovali podanie žiadosti na zmenu priezviska maloletého, keďže k dohode o priezvisku maloletého došlo na matrike pri určení otcovstva dobrovoľne s poukazom na ust. § 4 ods. 2 zák.č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku. Mala za to, že na pojednávaní dňa 10.10.2017 nebola uzatvorená žiadna rodičovská dohoda a ani nebolo a nie je možné určiť maloletému otcom navrhované zložené priezvisko, pretože takéto priezvisko nemal a nemá ani jeden z rodičov. Podľa jej názoru, v konaní neboli preukázané žiadne okolnosti, ktoré by potvrdzovali, že k dohode rodičov o priezvisku maloletého nedošlo slobodne a bez nátlaku a neboli preukázané okolnosti, ktoré by preukazovali zmenu pomerov na strane rodičov a maloletého odôvodňujúcu zmenu priezviska, ktorá zmena znamená značný zásah nielen do práv rodičov, ale aj do práv dieťaťa. Predpokladom pre vyhovie otcom podaného návrhu smerujúceho k zmene priezviska maloletého na priezvisko zložené, je existencia závažných dôvodov, ktoré však v konaní neboli preukázané, ani zistené.

5. Podaním zo dňa 07.08.2020 a následne doplneným dňa 19.08.2020, otec doložil do spisu doklad preukazujúci, že maloletý je občanom Francúzskej republiky, preložený odpis rodného listu maloletého.

6. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

7. Odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 65 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej CMP) v napadnutej časti, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 219 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), s verejným vyhlásením rozhodnutia podľa § 219 ods. 3 CSP, a dospel k záveru, že odvolanie otca maloletého dieťaťa je dôvodné.

8. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

9. Zásadne patrí obom rodičom právo rozhodovať o záležitostiach ich maloletého dieťaťa. Z formulácie citovaného ustanovenia možno vyvodiť, že bežné záležitosti týkajúce sa maloletého dieťaťa, je oprávnený rozhodnúť ten z rodičov, u ktorého sa dieťa momentálne nachádza. Bežnými záležitosťami sa pritom rozumie tie, ktoré vznikajú pri uspokojovaní každodenných potrieb dieťaťa. Podstatné otázky týkajúce sa záležitostí dieťaťa musia byť vždy schválené oboma rodičmi. Ak ide o podstatnú vec je potrebné zistiť názor druhého rodiča, či s prejavom zastupujúceho rodiča súhlasí. Pokiaľ by rodič vyslovil nesúhlas, boli by dané podmienky pre postup podľa ustanovenia § 35 Zákona o rodine.

10. Podľa § 6 ods. 1 Zákona o mene a priezviska (zák. č. 300/1993 Z.z.), zmenu mena alebo zmenu priezviska možno povoliť, najmä ak ide o meno alebo priezvisko hanlivé alebo, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

11. Podľa § 6 ods. 5 Zákona o mene a priezvisku, zmena priezviska sa povolí vždy, ak štátny občan Slovenskej republiky, o ktorého priezvisko ide, je aj štátnym občanom iného štátu a zmenou sa má dosiahnuť priezvisko v tvare, ktorý je v súlade s právnym poriadkom alebo tradíciou tohto iného štátu.

12. Ku zmene priezviska maloletého dieťaťa môže dôjsť zo zákona alebo na základe dohody rodičov, alebo na základe povolenia príslušného orgánu podľa § 6 až § 11 zák. č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku. Zmene priezviska dieťaťa dohodou rodičov musí predchádzať konsenzus účastníkov právneho vzťahu. Na základe dohody rodičov sa už určené priezvisko dieťaťa môže zmeniť v prípade,

ak bolo určené len priezvisko matky, nakoľko v čase narodenia dieťaťa nebol otec dieťaťa známy. Ak dôjde po narodení dieťaťa k uznaniu otcovstva alebo bude otcovstvo zistené v súdnom konaní, môžu rodičia dohodou určiť priezvisko dieťaťa a oznámiť túto dohodu príslušnému matričnému úradu, ktorý vykoná zmenu v zápise knihy narodení. V prípade podania žiadosti o zmenu priezviska podľa ust. § 6 až 11 Zákona o mene a priezvisku, ide o správnu úvahu a je len na posúdení správneho orgánu, či zmenu povolí alebo nepovolí. Správny orgán po podaní žiadosti o zmenu priezviska skúma v prvom rade, či sú splnené dôvody hodné osobitného zreteľa a či nie je zmena priezviska maloletého v rozpore s jeho záujmom. So zmenou priezviska však musí súhlasiť druhý rodič. Výnimočne môže nesúhlas druhého rodiča nahradiť súd v konaní o vyslovenie súhlasu so zmenou priezviska maloletého. Musí však mať za preukázané, že pre takéto nahradenie súhlasu existujú dôležité dôvody, napr. či javí rodič záujem o maloleté dieťa, či s ním má vytvorený citový vzťah, či má záujem o stretávanie s maloletým, či si plní vyživovaciu povinnosť k nemu. Súd zvaží koho priezvisko má dieťa nosiť do budúca, aké sú ich vzájomné citové väzby, či tento vzťah vykazuje známky stability, avšak ani rozhodnutie súdu, ktorým sa nahrádza súhlas druhého rodiča na zmenu priezviska nie je dôvodom na povolujúce rozhodnutie správneho orgánu, ktorý vec posúdi vo vlastnej kompetencii správnu úvahou za splnenia zákonných podmienok. Treba rozlišovať medzi rozhodovaním súdu o udelení súhlasu jednému z rodičov v dôležitých veciach v rámci starostlivosti súdu o maloletých a medzi samotným rozhodovaním o zmene priezviska, ktoré do právomoci súdu nepatrí.

13. Súd prvej inštancie vo veci vykonal riadne dokazovanie, avšak odvolací súd sa nestotožňuje s jeho závermi a dôvodmi rozhodnutia. Konanie o udelenie súhlasu na podanie žiadosti o zmene priezviska maloletého dieťaťa je konaním o rozhodovaní o nezhode rodičov (§ 35 Zákona o rodine), v ktorom je potrebné zamerať sa na záujem maloletého dieťaťa na zmene priezviska. V danom prípade je nesporné, že medzi rodičmi vznikol konflikt, v súvislosti s otcom navrhovanou zmenou priezviska maloletého. Skutočnosť, že dieťa nesie priezvisko po matke, je založená na okolnostiach vzniknutých po narodení maloletého, kedy matka neuviedla otca do rodného listu dieťaťa a priezvisko maloletého bolo zapísané po matke. Treba konštatovať, že spornou otázkou je existencia dohody rodičov prezentovanej na pojednávaní dňa 10.10.2017 pod sp. zn. 50Pc/7/2016 v konaní o určení otcovstva. Skutočnosť, že otec inicioval konanie o určení otcovstva a s tým súvisiace konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu je nesporná, rovnako ako skutočnosť, že v danom konaní žiadal o zmenu priezviska maloletého na priezvisko zložené po oboch rodičoch. Odvolací súd prihliadal na obsah zápisnice z uvedeného pojednávania a stanovisko právnej zástupkyne matky, ktorá odsúhlasila existenciu konsenzu rodičov vo vzťahu k zloženému priezvisku maloletého z priezviska oboch rodičov, čo spolu s uznaním otcovstva na pojednávaní viedlo k odročeniu pojednávania, za účelom účasti rodičov na matričnom úrade a k prikrôčeniu súhlasného vyhlásenia rodičov o uznaní otcovstva k maloletému a zároveň k nemožnosti zapísať maloletému zložené priezvisko z administratívnych dôvodov, ako vyplýva zo stanoviska matričného úradu. Konanie matky, ktorá po návšteve francúzskej ambasády v Bratislave oboma rodičmi zmenila postoj ku zmene priezviska maloletého a spochybnila dohodu o zloženom priezvisku maloletého možno považovať za účelové. Z obsahu spisu nesporne vyplýva, že zápis zloženého priezviska maloletého nebolo možné vykonať, vzhľadom na absenciu potrebných dokladov, ktorá skutočnosť bola rodičom vysvetlená pracovníčkou matričného úradu. Postup súdu prvej inštancie, ktorý sa zamerl na podmienky zápisu zmeny priezviska maloletého v zmysle Zákona o mene a priezvisku, odvolací súd vyhodnotil ako nesprávne z dôvodu, že posúdenie tejto otázky je v kompetencii správneho orgánu.

14. Vzhľadom na podaný návrh otca o nahradenie súhlasu matky na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletému, odvolací súd poukazuje na potrebu aplikovať ust. § 35 Zákona o rodine, vzhľadom na nezhodu rodičov o podstatnej veci týkajúcej sa maloletého dieťaťa. Odvolací súd sa preto zamerl na otázku skúmania, či je v záujme maloletého dieťaťa nahradiť súhlas matky na podanie predmetnej žiadosti. Správne súd prvej inštancie vyhodnotil záujem otca o maloletého, napriek tomu, že konštatoval, že nemal dôvod ho širšie skúmať, keď mal za zjavné, že otec má k maloletému vytvorené silné citové puto a svoje rodičovské práva a povinnosti si k nemu plní v rámci jeho objektívnych limitov, daných značnou vzdialenosťou ich bydlísk. Je potrebné konštatovať, že dieťa má oboch rodičov, ktorí ho splodili, uvedomujúc si ich odlišnú národnosť a kultúru a existenciu ich rodičovských práv a povinností. Pokiaľ sa matka rozhodla neuviesť otca maloletého do jeho rodného listu, toto jej rozhodnutie sa zmenilo prejavom záujmu otca, ktorý inicioval konanie o určení otcovstva po tom ako sa dozvedel o narodení maloletého. Postoj otca v konaní bol jednoznačný, keď prezentoval citový vzťah k maloletému, jeho záujem podieľať sa na starostlivosti o neho v rámci svojich možností súvisiacich so vzdialenosťou bydlísk

rodičov, záujem podieľať sa na potrebách maloletého, ktorému prispieval na výživu i nad rámec kúpou potrebných vecí, jeho záujmom o stretnutia s maloletým, ktorý v konaní preukázal jednak absolvovaním ciest na Slovensko, pobytom v hoteloch i fotodokumentáciou. Svoj záujem otec o maloletého preukázal postojom a krokmi smerujúcimi k uznaniu otcovstva, podaniu návrhu na určenie otcovstva, opakovane podávaných návrhov na nariadenie neodkladného opatrenia za účelom styku s maloletým. Uvedené skutočnosti vyplývajú i z rozsudku Okresného súdu Bratislava V, č.k. 50Pc/7/2016-655, zo dňa 31.05.2018, ktorý je súčasťou obsahu spisu v predmetnej veci. Vzťah otca k maloletému je nesporný i z vyjadrení otca, ktorý prezentuje, že syna má rád, má záujem budovať si s ním vzťah, stretávať sa s ním a má záujem symbolicky deklarovať vzťah k dieťaťu aj priezviskom zloženým z priezviska oboch rodičov, vzhľadom k jeho odlišnej národnosti. Pokiaľ ide o námietky matky uvedené v odvolaní, odvolací súd, že nespochybňuje, že starostlivosť o maloletého zabezpečuje matka, ktorá s ním žije na Slovensku, kde má maloletý vytvorené sociálne väzby a blízke vzťahy k rodine zo strany matky a rovnako tak je prirodzená jeho naviazanosť na matku. Uvedené okolnosti však nemajú vplyv na skutočnosť, že maloletý má biologického otca, ktorý sa k otcovstvu hlási a jeho záujem o maloletého možno vyhodnotiť na základe vykonaného dokazovania ako skutočný. Odvolací súd súhlasí s názorom, že zložené priezvisko maloletého z priezvisk otca a matky je neobvyklé, najmä vzhľadom na priezvisko otca, ktorý je cudzím štátnym príslušníkom, čo však nemožno prijať ako opodstatnený argument, keďže ide o otca maloletého. Argumenty matky o tom, že ani otec nepoužíva zložené priezvisko, odvolací súd neakceptoval považujúc ich za irelevantné. Zároveň odvolací súd poukazuje na judikatúru R 11/1973 a ustálenú súdnu prax, ktorá za závažné dôvody pri udelení súhlasu k podaniu žiadosti na zmenu priezviska maloletého dieťaťa, považuje prípady, ak rodič, ktorý so zmenou priezviska nesúhlasí, si neplní svoje povinnosti voči dieťaťu, nejaví o neho záujem, stratil k nemu zrejmy citový vzťah alebo ak z iného vážneho dôvodu nie je v záujme ďalšej výchovy dieťaťa, aby u neho bol udržiavaný a prehlbovaný pocit spolupatričnosti s týmto rodičom. Odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade nebola preukázaná existencia týchto závažných dôvodov na strane otca.

15. V súvislosti s udelením súhlasu otcovi na nahradenie súhlasu matky na podanie žiadosti na zmenu priezviska maloletého, sa odvolací súd zaoberal aj otázkou zisťovania názoru maloletého dieťaťa v danom konaní v súlade s ust. § 38 ods. 1, 2 Zákona o rodine. Je nesporné, že ku zmene priezviska je vhodné a potrebné zisťovať názor maloletého dieťaťa, avšak s prihliadnutím na jeho vek a vyspelosť. Treba uviesť, že v danej prejednávanej veci ide o dieťa, ktoré je aktuálne vo veku štyroch rokov, kedy ako je všeobecne známe, býva dieťa hravé a ovplyvnené prostredím a osobami, s ktorými denne žije. Odvolací súd je toho názoru, že dieťa vo veku štyroch rokov nie je zrelé, nedokáže zaujať a vyjadriť svoj vlastný názor ku zmene priezviska, a je pre neho ťažko predstaviteľné posúdiť a vyhodnotiť zmenu priezviska a následky tejto zmeny do budúcnosti. Skutočnosť, že maloletý je stotožnený s priezviskom matky, ktoré používa doposiaľ a ktoré vníma prirodzene, odvolací súd nespochybňuje, avšak dáva do pozornosti, že dieťa má dvoch rodičov, má jednoznačne právo na rovnocenný kontakt zo strany obidvoch rodičov, má právo na budovanie vzťahu aj k rodičovi, ktorému nebolo zverené do osobnej starostlivosti a tiež má právo na určitú spolupatričnosť s týmto rodičom. V prípade, že rodičia spolu nežijú, je vecou matky i otca, aby dieťa usmernili a vysvetlili mu primeraným spôsobom dôvody používania ich priezvisk. Odvolací súd vyhodnotiac vek dieťaťa, jeho zrelosť a vyspelosť dospel k záveru, že zisťovanie jeho názoru v danom konaní bolo nadbytočné.

16. Z uvedených dôvodov odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP, dospievajúc k záveru, že v danom konaní bola preukázaná existencia dôvodov na nahradenie súhlasu matky k podaniu žiadosti na zmenu priezviska maloletého dieťaťa a v záujme maloletého je návrhu vyhovieť.

17. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

18. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).